

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndob/12/2018
Identifikačné číslo spisu: 5118206055
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5118206055.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: FLORETKY, s. r. o., so sídlom Kysucká cesta 8549/10A, Žilina, IČO: 47 895 411 proti žalovanému: 1/ IMA INVEST, s. r. o., so sídlom Hviezdoslavova 41, Zlaté Moravce, IČO: 36 520 349, 2/ Rímskokatolícka cirkev, Žilinská diecéza, so sídlom Jána Kalinčiaka 1, Žilina, IČO: 42 063 043, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou Kucek & Partners, s. r. o., so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava, o určenie neplatnosti nájomnej zmluvy, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 18Cb/95/2018, o návrhu žalovaného 1/ na príkazanie sporu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Prejednanie sporu Okresného súdu Žilina, sp. zn. 18Cb/95/2018 p r i k a z u j e Okresnému súdu Nitra.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina predložil 6. decembra 2018 spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu žalovaného 1/ na príkazanie sporu Okresnému súdu Nitra z dôvodu vhodnosti [podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“)]. Žalovaný 1/ svoj návrh odôvodnil tým, že medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/ je vedených množstvo súdnych sporov, týkajúcich sa nehnuteľností, ktoré sú predmetom spornej nájomnej zmluvy a poukázal na niekoľko súdnych konaní vedených na Okresnom súde Nitra. Žalovaný 1/ má za to, že tieto konania majú priamy vzťah k danému prebiehajúcejmu konaniu, a preto bude pre rozhodnutie v tejto veci potrebné pripojiť viacero súdnych spisov tohto súdu. Rovnako tak zastáva názor, že zásadné skutočnosti rozhodné pre prejednanie danej veci sú Okresnému súdu Nitra známe z jeho činnosti.

2. Žalovaný 2/ sa k návrhu na príkazanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti nevyjadril. Žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že podľa jeho názoru príkazanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti nie je dôvodné, pretože neexistuje žiadny zo zákonom taxatívne vymedzených právnych dôvodov, ktoré by napĺňali sledovaný zámer. Spor sa začal na Okresnom súde Žilina, kde bol určený zákonný sudca, bolo začaté samotné konanie,

takže z pohľadu rýchlosti konania je tento návrh nedôvodný. Zároveň žalobca nie je stranou sporu v žalovaným 1/ uvedených súdnych sporoch a tieto podľa neho nemajú žiadny súvis s podanou žalobou.

3. Najvyšší súd ako súd funkčne príslušný na prejednanie návrhu na prikázanie sporu inému súdu, keďže práve on je súdom najbližšie spoločne nadriadeným súdu aktuálne prejednávajúcemu spor a tomu súdu, ktorému by mal byť spor podľa návrhu žalovaného 1/ prikázaný (§ 39 ods. 3 C. s. p.), po prejednaní veci bez pojednávania (§ 438 ods. 1 a 177 ods. 1 C. s. p.) dospel k záveru, že návrh možno považovať za dôvodný.

4. Podľa § 36 ods. 1 a 2 C. s. p. konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

5. Uvedené zákonné ustanovenie upravuje zásadu perpetuatio fori, teda zásadu trvania súdnej príslušnosti, podľa ktorej pre určenie miestnej príslušnosti je rozhodujúci stav v čase začatia konania a miestna príslušnosť trvá až do skončenia sporu, a to aj vtedy, ak by sa podmienky miestnej príslušnosti počas konania zmenili. Trvanie vecnej a miestnej príslušnosti je odôvodnené tým, že príslušný súd by mal vec, ktorú začal pojednávať, aj právoplatne rozhodnúť bez toho, aby na to mali vplyv rôzne skutočnosti (napr. na strane účastníkov, či prípadne zmena právnej úpravy, pokiaľ nie je v nej výslovne uvedené inak). Zásada nemennosti vecnej a miestnej príslušnosti má všeobecnú platnosť a vzťahuje sa na základné konanie, sporové i nesorové veci, na prvoinštančné i opravné konanie, na výkon rozhodnutia i exekučné konanie. Z uvedenej zásady existujú výnimky, a to napr. v § 39 C. s. p.

6. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany sporu na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 C. s. p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie sporu inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu iným ako príslušným súdom. Pritom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

7. Špecifiká prípadu v prejednávanej veci podľa názoru najvyššieho súdu navrhovanú delegáciu odôvodňujú. Žalovaný 1/ odôvodňuje vhodnosť ním navrhovanej delegácie sporu skutočnosťou, že medzi žalovaným 1/ a 2/ je na Okresnom, resp. Krajskom súde v Nitre vedených množstvo ďalších sporov týkajúcich sa práve sporných nehnuteľností, ktoré sú predmetom nájomnej zmluvy, ktorej neplatnosť žiada žalobca touto žalobou určiť.

Mnohé z týchto konaní vedených na Okresnom súde Nitra majú priamy vzťah k prebiehajúcemu konaniu a v ďalších boli už právoplatne vyriešené otázky hmotnoprávneho charakteru vzťahu jednotlivých strán sporu. Zároveň sa v nich nachádzajú súdne rozhodnutia a dôkazy, ktoré bude potrebné oboznamovať v prebiehajúcom spore. Nevyhnutnosť pripájania spisov Okresného súdu Nitra, vzťahujúcich sa k predmetnej veci, bude mať zásadný vplyv na hospodárnosť, rýchlosť predmetného sporu a taktiež i na spoľahlivosť a dôkladnosť posúdenia veci po skutkovej stránke. V mnohých prípadoch ide zároveň o veci doposiaľ právoplatne neskončené. Zásadné skutočnosti rozhodné pre prejednanie a rozhodnutie veci sú už zároveň Okresnému súde Nitra známe z jeho činnosti, ktorá skutočnosť bude mať vplyv na spoľahlivé a dôkladné posúdenie veci po skutkovej stránke.

8. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti a charakter konania, množstvo prebiehajúcich konaní na Okresnom súde Nitra, súvisiacich s predmetným sporom, dovolací súd konštatuje, že po skutkovej stránke bude možné spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu iným ako príslušným súdom. Prikázanie veci z dôvodu vhodnosti je v konkrétnom prípade aj v záujme zabezpečenia hospodárnosti konania i jeho zrýchlenia.

9. Vzhľadom k už uvedenému tak najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C. s. p., a preto rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.